

Ir. Lely
Lyceum

4 HAVO

Programma van toetsing en afsluiting per vak

Examendossier 2025-2026 (ED25 = schooljaar 25/26 H4)

Examendossier 2026-2027 (ED26 = schooljaar 26/27 H5)

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

Leeswijzer bij het PTA

Er zijn tussentijdse toetsen en toetsen die in de toetsweek worden afgenomen.

Iedere toets heeft een unieke code waarmee aangegeven wordt of een toets in de toetsweek wordt afgenomen of daarbuiten en in welke periode de toets wordt afgenomen.

De toetsen die niet in een toetsweek worden afgenomen noemen we **tussentijdse** toetsen. De code van een tussentijdse toets is als volgt opgebouwd:

Eerste cijfer : geeft aan in welk leerjaar de toets wordt afgenomen en in welke periode.

De cijfers 1 t/m 3 geven aan dat het om periode 1 t/m 3 gaat in het voorexamenjaar (mavo 3, havo 4 of vwo 5).

De cijfers 4 en 5 geven aan dat het om periode 1 en 2 gaat in het eindexamenjaar (mavo 4, havo 5 of vwo 6).

Tweede cijfer: geeft aan welke tussentijdse toets het betreft.

Bijvoorbeeld

code 1.3 betekent:

1: eerste periode van het voorexamenjaar.

3: derde tussentijdse toets in die periode.

Code 4.2 betekent:

4: eerste periode in het eindexamenjaar

2: tweede tussentijdse toets

De toetsen die in een **toetsweek** worden afgenomen, hebben de codes 10, 20, 30, 40 of 50.

Deze codes geven aan in welke **schoolexamenweek (SE-week)** de toets wordt afgenomen:

De toetsen met codes 10 t/m 30 worden in respectievelijk SE-week 1 t/m 3 afgenomen in het voorexamenjaar.

De toetsen met codes 40 en 50 worden in respectievelijk SE-week 1 en 2 van het eindexamenjaar afgenomen.

Toetsen die in een SE-week worden afgenomen zijn herkansbaar.

Een uitzondering hierop vormen de mondelingen van de talen. Deze zijn **niet** herkansbaar en kunnen ook voor of na de aangegeven SE-week afgenomen worden.

Tussentijdse toetsen zijn niet herkansbaar.

Een uitzondering hierop vormen de afsluitende kijk- en luistertoetsen van de moderne vreemde talen in het examenjaar. Deze worden afgenomen in januari/februari en vallen onder de herkansingsmogelijkheid van SE-week 2.

De gewichten van alle toetsen van een vak tellen op tot 100%. Dit is dus verdeeld over het voorexamen jaar en het eindexamenjaar.

Aardrijkskunde

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Domeinen	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
25/26	10	Schriftelijk	Boek BuiteNLand 4 Havo editie 4.1: flex Hoofdstuk 2 Wereld Wereldbeeld	B 1, 2 en A1	90 min	ja	15
	20	Schriftelijk	Boek BuiteNLand 4 Havo editie 4.1 Hoofdstuk 1 Leefomgeving wateroverlast en 4 Leefomgeving stedelijke gebieden	E1,2 en A1	90 min	Ja	15
	2.1	Praktische opdracht	Onderzoek eigen omgeving	A1, 2en F	n.v.t.	nee	10
	30	Schriftelijk	Boek BuiteNLand 4 Havo editie 4.1 Hoofdstuk 3 Aarde klimaat en landschap	C 1,2,3, en A1	90 min	Ja	15
ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving		Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
26/27	40	Schriftelijk	Boek BuiteNLand 5 Havo editie 4.1: Hoofdstuk 3 Gebieden Brazilië en 6 Herhaling Leefomgeving	D1,2, E1,2 en A1	135 min	ja	22,5
	50	Schriftelijk	Boek BuiteNLand 5 Havo editie 4.1 Hoofdstuk 1 Wereld Globalisering en 2 Aarde Endogene en Exogene processen	B1,2,3, C1,2,3en A1	135 min	ja	22,5

Domeinen

Domein A: Vaardigheden

Subdomein A1: Geografische benadering

De kandidaat kan de geografische benadering adequaat hanteren:

- geografische informatie selecteren, verwerken en weergeven;
- geografische vragen herkennen en zelf formuleren; - de geografische werkwijzen toepassen bij het formuleren en beantwoorden van geografische vragen.

Subdomein A2: Geografisch onderzoek

De kandidaat kan een geografisch onderzoek opzetten, uitvoeren, presenteren en evalueren:

- op basis van een geografische onderzoeksvraag en een gestructureerd plan van aanpak;
- met gebruikmaking van de geografische werkwijzen en primaire data; - zo mogelijk aansluitend op onderdelen van het examenprogramma, met name de domeinen B, C en E.

Domein B: Wereld

Subdomein B1: Gebieden op de grens van arm en rijk

De kandidaat kan de situatie in een nader door de school te kiezen gebied waar één of meer rijke landen en één of meer arme landen aan elkaar grenzen, beschrijven en analyseren. Het betreft:

- economische, demografische en sociaal-culturele gebiedskenmerken en de relaties daartussen;
- de (grensoverschrijdende) relaties tussen beide soorten landen en de gunstige en ongunstige effecten daarvan.

Subdomein B2: Samenhangen en verschillen in de wereld

De kandidaat kan ten aanzien van samenhangen en verschillen in de wereld:

- mondiale spreidings- en relatiepatronen van economische, demografische en sociaal-culturele verschijnselen beschrijven en in hoofdlijnen verklaren; -

het proces van mondialisering beschrijven, herkennen en in hoofdlijnen verklaren.

Subdomein B3: Mondiale processen en lokale effecten De kandidaat

kan aan de hand van een nader door de school te kiezen voorbeeld

aangeven en beoordelen hoe mondialisering uitwerkt in een lokale

context. Hij betreft hierbij: - sociaal- en fysisch-geografische aspecten;

- actoren in de lokale context.

Domein C: Aarde

Subdomein C1: Samenhangen en verschillen op regionaal niveau De

kandidaat kan voor een nader door de school te kiezen

fysischgeografische regio:

- spreidingspatronen van natuurlijke en landschappelijke verschijnselen beschrijven;
- relaties leggen tussen natuurlijke processen en landschappelijke verschijnselen.

Subdomein C2: Samenhangen en verschillen op aarde

De kandidaat kan met betrekking tot samenhangen en verschillen op aarde:

- natuurlijke verschijnselen aan het aardoppervlak en in de atmosfeer beschrijven, herkennen en verklaren, rekening houdend met verschillende tijden ruimteschalen;
- de kenmerken van de landschapszones op aarde en de veranderingen hierin beschrijven, analyseren en aan elkaar relateren.

Subdomein C3: De aarde als natuurlijk systeem en lokale effecten De

kandidaat kan aan de hand van een nader door de school te kiezen

voorbeeld aangeven en beoordelen hoe mondiale natuurruimtelijke

processen uitwerken in een lokale context. Hij betreft hierbij: -

fysisch- en sociaal-geografische aspecten; - actoren in de lokale context.

Domein D: Ontwikkelingsland

Subdomein D1: Gebiedskenmerken

De kandidaat kan gebiedskenmerken van een nader aan te wijzen ontwikkelingsland beschrijven en analyseren. Het betreft: - sociaal-geografische en fysisch-geografische kenmerken van het betreffende ontwikkelingsland; - de sociaal-economische positie van het betreffende ontwikkelingsland in de macroregio én in de wereld.

Subdomein D2: Actuele vraagstukken

De kandidaat kan actuele vraagstukken in het in subdomein D1 bedoelde ontwikkelingsland beschrijven en analyseren. Het betreft: - vraagstukken van landdegradatie en milieuverontreiniging; - conflicten in het betreffende ontwikkelingsland die verband houden met detnische en culturele diversiteit in het land.

Domein E: Leefomgeving

Subdomein E1: Nationale en regionale vraagstukken

De kandidaat kan zich een beargumenteerde mening vormen over: - actuele vraagstukken van overstromingen en wateroverlast in Nederland; - actuele ruimtelijke en sociaal-economische vraagstukken van stedelijke gebieden in Nederland. Hij betreft bij beide soorten vraagstukken aspecten van duurzame ontwikkeling en plannen voor de ruimtelijke inrichting van Nederland.

Subdomein E2: Regionale en lokale vraagstukken

De kandidaat kan lokale en regionale ruimtelijke vraagstukken beschrijven en analyseren en zich daarover een beargumenteerde mening vormen.

Domein F: Oriëntatie op studie en beroep

Bedrijfseconomie

ED jaar	code	Soort toets	Stofomschrijving Methode: Stoffels	Domeinen	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
25/26			Financiële Zelfredzaamheid • De Toekomst • Consumptieve kredieten • Huren of Kopen • Hypotheken	A, B1			
	10	Schriftelijk	• Sparen • Beleggen • Keuzes bij samenleven • PTA: Financiële Zelfredzaamheid (H1-7)	A, B1	90 min	ja	15
			Bedrijf Starten • De oprichting van een onderneming • De Openingsbalans • De administratie van financiële feiten	A, B2, B3 F1, G			
	20	Schriftelijk	• De liquiditeitsbegroting • De exploitatiebegroting • Het verband tussen financiële overzichten • PTA: Bedrijf Starten (H1- 6) Financiële Zelfredzaamheid (H1-7)	A, B1, B2, B3, B4, F1, F2, G	135 min	ja	20

			Personeelsbeleid & Interne Organisatie • Werving & Selectie • Werknemers en ZZP'ers • Ontslag • De Organisatie	A, B4, C1, C2			
--	--	--	--	---------------	--	--	--

	30	Schriftelijk	Marktverovering • Het marketingplan • Marketingstrategie • De Marketinginstrumenten • PTA: Personeelsbeleid & Interne organisatie(H1-4) en Marktverovering H1- 3) Bedrijf Starten (H1-6) Financiële Zelfredzaamheid (H1-7)	A, B1, B2, B3, B4, C1, C2, E1, E2, F1, F2, G	135 min	Ja	20
ED jaar	code	Soort toets	StofomschrijvingMethode: Stoffels	Domeinen	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
26/27	40	Schriftelijk	Financiering en Verslaglegging • De Naamloze vennootschap • Het eigen vermogen van de NV • Het vreemd vermogen van de NV • De activa van de NV • De beoordeling van het gevoerde beleid • Interne en externe verslaggeving • Introductie in beleggen* • PTA: Financiering & Verslaglegging (H1-6)	D1, D2, G, H*	135 min	Ja	20

	50	Schriftelijk	Het Resultaat • Opbrengsten • Kosten • Resultaat analyse • Break-even analyse • Kritische succesfactoren • PTA: Financiering & Verslaglegging (H1-6) Het resultaat (H 1-5) Bedrijf Starten (H1-6) Financiële Zelfredzaamheid (H1-7) Personeelsbeleid (H1-4)	A, B1, B2, B3, B4, C2, D2, E1, E2, F1, F2, G	135 min	Ja	25
--	----	--------------	---	--	---------	----	----

Domein		Subdomein		in CE	in SE
A	Vaardigheden			x	x
B	Van persoon naar rechtspersoon	B1	Persoonlijke financiële zelfredzaamheid	x	x
		B2	De oprichting van een eenmanszaak	x	x
		B3	Van eenmanszaak naar rechtspersoon	x	x
		B4	Perspectief op de organisatie	x	x
C	Interne organisatie en personeelsbeleid	C1	Interne organisatie		x
		C2	Personeelsbeleid	x	
D	Investeren en financieren	D1	Investeren		x
		D2	Financieren	x	
E	Marketing	E1	Doel en organisatie van marketingactiviteiten		x
		E2	Marketingbeleid	x	
F	Financieel beheer	F1	Vastleggen van financiële en niet-financiële informatie	x	
		F2	Kosten- en winstvraagstukken	x	
G	Verslaggeving			x	
H	Keuzeonderwerpen				x

Biologie

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving Biologie voor Jou 4 HAVO 7e editie MAX 4HAVO	Domeinen	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
25/26	1.1	Praktische/ theoretische opdracht	Thema: 1 Inleiding in de biologie De kandidaat voert een onderzoeksexperiment uit en past kennis toe uit de relevante domeinen.	A4, A5, A8	135 min	nee	10
	10	Schriftelijk	Thema 1 Inleiding in de biologie Thema 2 Voortplanting	A4, A5, A8 C2 D3	90 min.	ja	10
	20	Schriftelijk	Thema 3 Genetica Thema 4 Evolutie Thema 5 Regeling Herhaling: Thema 1	A13 E1, E2, E3, E4 F1, F2, F3	90 min.	ja	10
	30	Schriftelijk	Thema 6 Waarneming en Gedrag Thema 7 Ecologie en Milieu Herhaling: Thema 1, 3, 4, 5 (behalve 3.6 en 5.6)	A7, A12 B7, B8 C3, D4	135 min.	ja	10
ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving Biologie voor Jou 5 HAVO 7e editie MAX 5HAVO	Domeinen	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
26/27	40	Schriftelijk	Thema 8 Stofwisseling in de cel Thema 9 DNA Thema 10 Vertering Herhaling: Thema 1, 3, 4, 5, 7 (behalve 3.6 en 5.6)	B1, B2, B3 C1	135 min.	ja	20
	4.1	Praktische/ theoretische opdracht	Thema 8: Stofwisseling in de cel Thema 9 DNA Thema 10 Vertering	A10, A11, A14, A15, A16	135 min.	nee	20
	50	Schriftelijk	Thema 11 Transport Thema 12 Gaswisseling Thema 13 Afweer Herhaling: Thema 1, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10 (behalve 3.6, 5.6, 9.2, 10.5)	B3.6, B4, B5, B6, B7, D2	135 min.	ja	20

Domeinen

A4 Studie en beroep
A5 Onderzoeken
A8 Natuurwetenschappelijk instrumentarium
A7 Modelvorming
A10 Beleven
A11 Vorm functie denken
A12 Ecologisch denken
A13 Evolutionair denken
A14 Systeemdenken
A15 Contexten
A16 Kennisontwikkeling en toepassing
B1 Eiwitsynthese
B2 Stofwisseling van de cel
B3 Stofwisseling van het organisme
B3.6 Transport
B4 Zelfregulatie van het organisme
B5 Afweer van het organisme
B6 Beweging van het organisme
B7 Waarneming door het organisme
B8 Regulatie van ecosystemen
C1 Zelforganisatie van cellen
C2 Zelforganisatie van het organisme
C3 Zelforganisatie van ecosystemen
D2 Gedrag en interactie
D4 Interactie in ecosystemen
D3 seksualiteit
E1 DNA-replicatie
E2 Levenscyclus van de cel
E3 Voortplanting van het organisme
E4 Erfelijke eigenschappen
F1 Selectie
F2 Soortvorming
F3 Biodiversiteit

ED jaar	Cod e	Soort toets	Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
25/26	1.1	Schriftelijke opdracht	Domein A: Verkennen <i>Kunsta autobiografie</i>	6 x 45 min.	Nee	15
	1.2	Praktische opdracht	Domein B en C: Verbreden en verdiepen Onderzoeksopdracht <i>Expressionistisch collage</i>	10 x 45 min.	Nee	10
	1.3	Praktische opdracht	Domein B en C: Verbreden en verdiepen Ervaring opdoen met en onderzoek doen naar de kunstdiscipline film <i>Workshop Eye: filmmaken van a tot z</i>	4 x 45 min	Nee	5
	2.1	Praktische opdracht	Domein B en C: Verbreden en verdiepen Ervaring opdoen met en onderzoek doen naar <i>Protestsongs</i>	10 x 45 min	Nee	10
	2.2	Praktische opdracht	Domein B en C: Verbreden en verdiepen Ervaring opdoen met en onderzoek doen binnen de kunstdiscipline theater, dans of muziek <i>Project</i>	2 x 45 min	Nee	5
	3.1	Praktische opdracht	Domein B: Verbreden Onderzoek naar beeld en/of geluid <i>Opdrachten studiereis</i>	2 x 45 min	Nee	20
	3.3	Schriftelijke / praktische opdracht	Domein C: Verdiepen Onderzoek naar beeldende kunst <i>Kunst in de openbare ruimte</i>	10 x 45 min	Nee	15
	30	Mondeling	Domein D: Verbinden <i>Reflectie op de opgedane ervaringen</i>	2 x 45 min	Nee	20
26/27		Afgesloten in schooljaar 25/26				

Nb. De bovengenoemde opdrachten uit domein B en C kunnen worden benaderd vanuit een of meer van de volgende dimensies: feit & fictie, schoonheid & lelijkheid, autonoom & toegepast, ambachtelijk & industrieel, amusement & engagement, digitaal & analoog, individueel & coöperatief, traditie & innovatie, herkenning en vervreemding, monodisciplinair, multidisciplinair & interdisciplinair of lokaal & globaal

Duits

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Domeinen	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
25/26	1.1	Schriftelijk	Herhalingstoets grammatica onderbouw Methode: schoolmateriaal	A	45	Nee	2
	1.2	Schriftelijk	Basiswoordenschat hoofdstukken 1-10, Duits-Nederlands alle woorden en zinnen Methode: schoolmateriaal	A	45	Nee	2
	10	Schriftelijk	Examenidoom hoofdstukken 1-8 Nederlands-Duitse lijst, alle zinnen + (on)gelezen teksten Examenidoom HAVO Duits, 4 ^e druk, 2025	A	90	Ja	8
	2.1	Schriftelijk	Literatuur: Deutsche Songtexte; vertaling en interpretatie, achtergronden Methode: schoolmateriaal	E	n.v.t.	Nee	OVG
	2.2	Schriftelijk	Grammatica en toepassing Methode: schoolmateriaal	A	45	Nee	2
	20	Schriftelijk	Examenidoom hoofdstukken 9 -16 Nederlands-Duitse lijst, alle zinnen + (on)gelezen teksten Methode: Examenidoom HAVO Duits, 4 ^e druk, 2025	A	90	Ja	8
	3.1	Schriftelijk	Literatuur: Franz Kafka, <i>Die Verwandlung</i> (1916), vertaling, interpretatie, achtergronden Methode: schoolmateriaal	E	n.v.t	Nee	OVG
	3.2	Schriftelijk	Grammatica en toepassing Methode: schoolmateriaal	A	45	Nee	2
	30	Schriftelijk	Schrijfvaardigheid: (in)formele brief Methode: schoolmateriaal	D	90	Ja	16
ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving		Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
26/27	4.1	Schriftelijk	Literatuur: Wolfgang Herrndorf, <i>Tschick</i> (2010), vertaling, interpretatie, achtergronden	E	n.v.t	Nee	OVG
	40	Schriftelijk	Examenidoom hoofdstukken 1- 8 Duits-Nederlandse lijst, alle zinnen + examenteksten Methode: Examenidoom HAVO Duits, 4 ^e druk, 2025	A	90	Ja	10
	5.1	Schriftelijk	Luistervaardigheid: Kijk- en luistertoets	B	60	Nee	20

	5.2	Mondeling	Spreekvaardigheid over het profielwerkstuk en twee Duitse artikelen	C,F	15	Nee	20
	50	Schriftelijk	Examenidroom hoofdstukken 9 - 16 Duits-Nederlandse lijst, alle zinnen + examenteksten Methode: Examenidroom HAVO Duits, 4 ^e druk, 2025	A	90	Ja	10

Domeinen

Domein A Leesvaardigheid

Domein B Kijk- en luistervaardigheid

Domein C Gespreksvaardigheid

Domein D Schrijfvaardigheid

Domein E Literatuur

Domein F Oriëntatie op studie en beroep

Economie

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Domeinen	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
25/26	10	Schriftelijk	Lesbrief Jong & Oud Hoofdstukken 1 t/m 7	D8,E1,E3,G1,G2,G3,F1,F2,H3	90	Ja	10
	20	Schriftelijk	Lesbrief Jong & Oud - Hoofdstukken 1 t/m 7 Lesbrief Vragers & Aanbieders - Hoofdstukken 1 t/m 5	D8,E1,E3,G1,G2,G3,F1,F2,H3 D1,D2,D3,D4,D5,D6,D7,D8,D9,G1,G2,H1,H4	90	Ja	15
	30	Schriftelijk	Lesbrief Jong & Oud - Hoofdstukken 1 t/m 7 Lesbrief Vragers & Aanbieders - Hoofdstukken 1 t/m 5 Lesbrief Europa - Hoofdstukken 1 t/m 3	D8,E1,E3,G1,G2,G3,F1,F2,H3 D1,D2,D3,D4,D5,D6,D7,D8,D9,G1,G2,H1,H4 E2,F1,F2,F3,G3,F1,F2,F3,H1,H2	90	Ja	20

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving		Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
26/27	40	Schriftelijk	Lesbrief Jong & Oud - Hoofdstukken 1 t/m 7 Lesbrief Vragers & Aanbieders - Hoofdstukken 1 t/m 5 Lesbrief Europa - Hoofdstukken 1 t/m 3 Lesbrief Verdienen & Uitgeven - Hoofdstukken 1 t/m 4	D8,E1,E3,G1,G2,G3,F1,F2,H3 D1,D2,D3,D4,D5,D6,D7,D8,D9,G1,G2,H1,H4 E2,F1,F2,F3,G3,F1,F2,F3,H1,H2 E1,E2,H1,H2,H3,H4,I1,I2	135	Ja	25
	50	Schriftelijk	Lesbrief Jong & Oud - Hoofdstukken 1 t/m 7 Lesbrief Vragers & Aanbieders - Hoofdstukken 1 t/m 5 Lesbrief Europa - Hoofdstukken 1 t/m 3 Lesbrief Verdienen & Uitgeven - Hoofdstukken 1 t/m 4 Lesbrief Markt & Overheid - Hoofdstukken 1 t/m 6	D8,E1,E3,G1,G2,G3,F1,F2,H3 D1,D2,D3,D4,D5,D6,D7,D8,D9,G1,G2,H1,H4 E2,F1,F2,F3,G3,F1,F2,F3,H1,H2 E1,E2,H1,H2,H3,H4,I1,I2 D1,D2,D3,D4,D5,D6,D7,D8,D9,F1,F2,F3,H2,H4	135	Ja	30

Domeinen

Domein A	Vaardigheden
Domein B	Concept Schaarste
Domein C	Concept Ruil
Domein D	Concept Markt ▪ D1 Marktvraag ▪ D2 Marktaanbod ▪ D3 Marktmechanisme ▪ D4 Marktvormen ▪ D5 Kostenstructuur en opbrengsten ▪ D6 Consumentengedrag ▪ D7 Producentengedrag ▪ D8 Markt falen, overheidsingrijpen en welvaart ▪ D9 Arbeidsmarkt
Domein E	Concept Ruilen over de tijd ▪ E1 Gezinnen ruilen over de tijd ▪ E2 De overheid ruilt over de tijd ▪ E3 Pensioenen
Domein F	Concept Samenwerken en onderhandelen ▪ F1 Speltheorie ▪ F2 Samenwerken en onderhandelen ▪ F3 Markt falen
Domein G	Concept Risico en informatie ▪ G1 Risico en verzekeren ▪ G2 Asymmetrische informatie ▪ G3 Risico en rente
Domein H	Concept Welvaart en groei ▪ H1 Macro economische kringloop, nationaal inkomen en welvaart ▪ H2 Economische groei ▪ H3 Ongelijkheid en herverdeling ▪ H4 Arbeidsmarkt en werkloosheid
Domein I	Concept Goede tijden, slechte tijden ▪ I1 Conjunctuur en conjuncturele verschijnselen ▪ I2 Overheid, centrale bank en conjunctuur

Engels

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Domein	Toetsduur (min)	Herkansbaar	Gewicht
25/26	1.1	Schriftelijk	Follow Up 1 t/m 10	A/D	45	Nee	3
	1.2	Schriftelijk	Focus 4 unit 0+1	A/D	45	Nee	2
	10	Schriftelijk (toetsweek)	Leesvaardigheid: Teksten	A	135	Nee	15
	2.1	Schriftelijk	Follow Up 11 t/m 20	A/D	45	Nee	3
	2.2	Schriftelijk	Focus 4 unit 2 +3	A/D	45	Nee	2
	20	Schriftelijk (toetsweek)	Schrijfvaardigheid: Formele brief	D	135	Ja	15
	3.1	Schriftelijk	Follow Up 21 t/m 30	A/D	45	Nee	3
	3.2	Schriftelijk	Kijk- en luistervaardigheidstoets	B	70	Nee	5
	30	Schriftelijk (toetsweek)	Focus 4 unit 4+5	D	90	Ja	2
26/27	4.1	Schriftelijk	Follow Up 31 t/m 40	A/D	45	Nee	3
	4.2	Schriftelijk	Focus 4 unit 6+7	A/D	45	Nee	2
	40	Schriftelijk (toetsweek)	Literatuur + verslag		90	Ja	15
	5.1	Schriftelijk	Follow Up 41 t/m 50	A/D	45	Nee	3
	5.2	Schriftelijk	Kijk- en luistervaardigheid: CITO	B	70	Ja	10
	5.3	Schriftelijk	Focus 4 unit 8	A/D	45	Nee	2
	50	Mondeling	Spreek- en gespreksvaardigheid	C	25	Nee	15

Domeinen:

A Leesvaardigheid

B Kijk- en luistertoets

C Gespreksvaardigheid

D Schrijfvaardigheid

E Literatuur

F Orientatie op studie en beroep

Geschiedenis

Methode: Memo Geschiedenis MAX havo bovenbouw en Memo Geschiedenis MAX havo examenkatern

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Domeinen	uur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
25/26	1.1	Schriftelijk	Memo H2 Veranderend mens- en wereldbeeld	Tijdvak 5 A1, B	45	Nee	3
	1.2	Praktische Opdracht 1	Tijdvakkenposter Kenmerkende aspecten tijdvak 1 t/m 4 <i>Zie studiewijzer voor afnamemoment</i>	A5, A6, E Tijdvakken 1 t/m 4	n.v.t.	Nee	2
	10	Schriftelijk (toetsweek)	Memo H2 Veranderend mens- en wereldbeeld Memo H3 Een nieuwe republiek in Europa	Tijdvak 5 A1, A2, B	90 min.	Ja	7
	2.1	Schriftelijk	Memo H4 Verlichting en revoluties	A1, B Tijdvak 6	45 min.	Nee	3
	20	Schriftelijk (toetsweek)	Memo H2 t/m 5 Nadruk op: Memo H4 Verlichting en revoluties Memo H5 Industrialisatie en emancipatie	A1, A2, B, D Tijdvakken 5 t/m 8	90 min.	Ja	10
	30	Schriftelijk (toetsweek)	Memo H2 t/m H7 Nadruk op: Memo H6 De strijd om de wereld Memo H7 Leven in een massasamenleving	A1, A2, B en D Tijdvakken 5 t/m 9	135 min.	Ja	15
ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving		uur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
26/27	4.1	Schriftelijk	Historische Context: Het Britse Rijk 1585-1833 Memo Geschiedenis MAX Havo Examenkatern (6-27)	Tijdvakken 5 t/m 8 A1, A7, C, D	45 min.	Nee	5
	40	Schriftelijk (toetsweek)	Historische context: Het Britse Rijk 1585-1900 Historische context: Duitsland in Europa 1918-1991 Memo Geschiedenis MAX Havo Examenkatern (6 -53) en Memo H2 t/m 9 Memo Geschiedenis MAX Havo bovenbouw	Tijdvakken 5 t/m 10 A1, A2, A3, B, C, D	135 min.	Ja	25
	50	Schriftelijk (toetsweek)	Historische context: Het Britse Rijk 1585-1900 Historische context: Duitsland in Europa 1918-1991 Historische context: Nederland 1948-2008 Memo Geschiedenis MAX Havo Examenkatern (6 -79) en Memo H2 t/m 10 Memo Geschiedenis MAX Havo bovenbouw	Tijdvakken 5 t/m 10 A1, A2, A3, B, C, D	135 min.	Ja	30

Domeinen

Domein A: Historisch besef

1. Historische vaardigheden
2. Chronologie
3. Periodisering
4. Historische processen
5. Werken met bronnen; formuleren vraag
6. Verklaringen geven vanuit historische vraagstelling
7. Oordelen over het verleden

Domein B: Oriëntatiekennis

Domein C: Thema's

Domein D: Geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie

Domein E: Oriëntatie op studie en beroep

Tijdvakken en Kenmerkende Aspecten

tijdvak 1: van jagers en boeren (- 3000 voor Christus) / Prehistorie;

tijdvak 2: tijd van Grieken en Romeinen (3000 voor Christus-500 na Christus) / Oudheid;

tijdvak 3: tijd van monniken en ridders (500-1000) / vroege Middeleeuwen;

tijdvak 4: tijd van steden en staten (1000-1500) / hoge en late Middeleeuwen;

tijdvak 5: tijd van ontdekkers en hervormers (1500-1600) / Renaissance-tijd / 16e eeuw;

tijdvak 6: tijd van regenten en vorsten (1600-1700) / Gouden Eeuw / 17e eeuw;

tijdvak 7: tijd van pruiken en revoluties (1700-1800) / eeuw van de Verlichting/ 18e eeuw;

tijdvak 8: tijd van burgers en stoommachines (1800-1900) / industrialisatietijd / 19e eeuw;

tijdvak 9: tijd van de wereldoorlogen (1900-1950) / eerste helft 20e eeuw;

tijdvak 10: tijd van televisie en computer (vanaf 1950) / tweede helft 20e eeuw.

Voor tijdvak 1 gelden de volgende kenmerkende aspecten:

1. de levenswijze van jagers-verzamelaars;
2. het ontstaan van landbouw en landbouwsamenlevingen;
3. het ontstaan van de eerste stedelijke gemeenschappen.

Voor tijdvak 2 gelden de volgende kenmerkende aspecten:

4. de ontwikkeling van wetenschappelijk denken en het denken over burgerschap en politiek in de Griekse stadstaat;
5. de klassieke vormtaal van de Grieks-Romeinse cultuur;
6. de groei van het Romeinse imperium waardoor de Grieks-Romeinse cultuur zich in Europa verspreidde;
7. de confrontatie tussen de Grieks-Romeinse cultuur en de Germaanse cultuur van Noordwest-Europa;

8. de ontwikkeling van het jodendom en het christendom als de eerste monotheïstische godsdiensten.

Voor tijdvak 3 gelden de volgende kenmerkende aspecten:

- 9. de verspreiding van het christendom in geheel Europa;
- 10. het ontstaan en de verspreiding van de islam;
- 11. de vrijwel volledige vervanging in West-Europa van de agrarisch-urbane cultuur door een zelfvoorzienende agrarische cultuur, georganiseerd via hofstelsel en horigheid;
- 12. het ontstaan van feodale verhoudingen in het bestuur.

Voor tijdvak 4 gelden de volgende kenmerkende aspecten:

- 13. de opkomst van handel en ambacht die de basis legde voor het herleven van een agrarisch-urbane samenleving;
- 14. de opkomst van de stedelijke burgerij en de toenemende zelfstandigheid van steden;
- 15. het conflict in de christelijke wereld over de vraag of de wereldlijke dan wel de geestelijke macht het primaat behoorde te hebben;
- 16. de expansie van de christelijke wereld naar buiten toe, onder andere in de vorm van de kruistochten;
- 17. het begin van staatsvorming en centralisatie.

Voor tijdvak 5 gelden de volgende kenmerkende aspecten:

- 18. het begin van de Europese overzeese expansie;
- 19. het veranderende mens- en wereldbeeld van de renaissance en het begin van een nieuwe wetenschappelijke belangstelling;
- 20. de hernieuwde oriëntatie op het erfgoed van de klassieke Oudheid;
- 21. de protestantse reformatie die splitsing van de christelijke kerk in West-Europa tot gevolg had;
- 22. het conflict in de Nederlanden dat resulteerde in de stichting van een Nederlandse staat.

Voor tijdvak 6 gelden de volgende kenmerkende aspecten:

- 23. het streven van vorsten naar absolute macht;
- 24. de bijzondere plaats in staatkundig opzicht en de bloei in economisch en cultureel opzicht van de Nederlandse Republiek;
- 25. wereldwijde handelscontacten, handelskapitalisme en het begin van een wereldeconomie;
- 26. de wetenschappelijke revolutie.

Voor tijdvak 7 gelden de volgende kenmerkende aspecten:

- 27. rationeel optimisme en 'verlicht denken' dat werd toegepast op alle terreinen van de samenleving: godsdienst, politiek, economie en sociale verhoudingen;
- 28. voortbestaan van het ancien régime met pogingen om het vorstelijk bestuur op eigentijdse verlichte wijze vorm te geven (verlicht absolutisme);
- 29. uitbouw van de Europese overheersing, met name in de vorm van plantagekoloniën en de daarmee verbonden trans-Atlantische slavenhandel, en de opkomst van het abolitionisme;
- 30. de democratische revoluties in westerse landen met als gevolg discussies over grondwetten, grondrechten en staatsburgerschap.

Voor tijdvak 8 gelden de volgende kenmerkende aspecten:

- 31. de industriële revolutie die in de westerse wereld de basis legde voor een industriële samenleving;
- 32. discussies over de 'sociale kwestie';
- 33. de moderne vorm van imperialisme die verband hield met de industrialisatie;

- 34. de opkomst van emancipatiebewegingen;
- 35. voortschrijdende democratisering, met deelname van steeds meer mannen en vrouwen aan het politieke proces;
- 36. de opkomst van politiek-maatschappelijke stromingen: liberalisme, nationalisme, socialisme, confessionalisme en feminisme.

Voor tijdvak 9 gelden de volgende kenmerkende aspecten:

- 37. de rol van moderne propaganda- en communicatiemiddelen en vormen van massaorganisatie;
- 38. het in praktijk brengen van de totalitaire ideologieën communisme en fascisme/nationaalsocialisme;
- 39. de crisis van het wereldkapitalisme;
- 40. het voeren van twee wereldoorlogen;
- 41. racisme en discriminatie die leidden tot genocide, in het bijzonder op de joden;
- 42. de Duitse bezetting van Nederland;
- 43. verwoestingen op niet eerder vertoonde schaal door massavernietigingswapens en de betrokkenheid van de burgerbevolking bij oorlogvoering;
- 44. vormen van verzet tegen het West-Europese imperialisme.

Voor tijdvak 10 gelden de volgende kenmerkende aspecten:

- 45. de verdeling van de wereld in twee ideologische blokken in de greep van een wapenwedloop en de daaruit voortvloeiende dreiging van een atoomoorlog;
- 46. de dekolonisatie die een eind maakte aan de westerse hegemonie in de wereld;
- 47. de eenwording van Europa;
- 48. de toenemende westerse welvaart die vanaf de jaren zestig van de twintigste eeuw aanleiding gaf tot ingrijpende sociaal-culturele veranderingsprocessen;
- 49. de ontwikkeling van pluriforme en multiculturele samenlevingen.

Lichamelijke opvoeding

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Domeinen	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
25/26	1.1	Praktische opdracht	Gaasperplasloop 4,4 km met Strava App	D	60 min	Ja	10
	1.2	Praktische opdracht	Inzet over de gehele eerste periode, waarbij er naar de manier van deelnemen, de persoonlijke groei en samenwerking wordt gekeken. Fietsen naar buitenlessen	A, B, C, D, E	Gehele periode	nee	25
	2.1	Praktische opdracht	Inzet over de gehele tweede periode, waarbij er naar de manier van deelnemen, de persoonlijke groei en samenwerking wordt gekeken.	A, B, C, D, E	Gehele periode	nee	25
	3.1	Handelingsdeel	Individueel lesgeven aan de halve klas inclusief lesvoorbereiding vooraf samen met partner en persoonlijke lesevaluatie achteraf.	C	n.v.t.	Ja	15
	3.2	Handelingsdeel	Deelname aan sportdag bovenbouw herkansing middels een vervangende opdracht.	B	n.v.t.	nee	O/V/G
	3.3	Handelingsdeel	Deelname aan organisatie sportdag onderbouw of sportdag basisscholen.	C			O/V/G
	3.4	Praktische opdracht	Inzet over de gehele derde periode, waarbij er naar de manier van deelnemen, de persoonlijke groei en samenwerking wordt gekeken. Fietsen naar buitenlessen	A, B, C, D, E	Gehele periode	nee	25
	30	Handelingsdeel moet minimaal voldoende worden afgesloten.	Gemiddelde eindcijfer wordt omgezet in een teken: O = < 5,5 , V = 5,5 tot 7,5 , G = > 7,5				O/V/G
ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving		Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
26/27	40	Handelingsdeel	Sportoriëntatie verschillende sporten zoals watersport, trendsporten, fitness en spelsporten. Beoordeling is naar aanwezigheid en inzet. Bij te weinig deelname herkansing door vervangende opdracht.	A, B, C, D, E	Gehele periode	Ja	O/V/G
	50	Handelingsdeel moet minimaal voldoende afgesloten worden	Eindbeoordeling klas 5 (O/V/G) en eindbeoordeling klas 6 (O/V/G) samengevoegd				O/V/G

Domeinen

- Domein A: Vaardigheden
- Domein B: Bewegen
- Domein C: Bewegen regelen
- Domein D: Bewegen en gezondheid
- Domein E: Bewegen en samenleving

Loopbaanoriëntatie en – begeleiding

ED jaar	Stofomschrijving
25/26	Het maken van een digitaal portfolio waarin verslagen worden opgenomen van: • De bezochte voorlichtingsavond van 4strax en 1 open dag OF • minimaal 3 bezochte open dagen. LOB is een handelingsdeel en moet voldoende afgesloten.
26/27	Het maken van een digitaal portfolio waarin verslagen worden opgenomen van: • minimaal 1 bezochte open dag • -proefstuderen en/of meeloopdag LOB is een handelingsdeel en moet voldoende worden afgesloten. • minimaal 1x proef studeren en/of meeloopdagen LOB is een handelingsdeel en moet voldoende worden afgesloten.

Maatschappijleer

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Domeinen	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
25/26	1.1	Praktische opdracht	Cultuur & Socialisatie P.O. Maatschappij en JIJ § 1.1 Wat is Maatschappijleer § 4.1 Wat is een pluriforme samenleving? § 4.2 Worden wie je bent § 4.4 Migratie naar Nederland <i>Thema's Maatschappijleer Havo 6e ED</i>	A1, A2, E1, E2, E3	nvt	Nee	10
	SE10	Schriftelijk	Parlementaire democratie & Rechtsstaat §2.1 Wat is een rechtsstaat? §2.2 Voorwaarden voor een rechtsstaat §2.7 Uitdagingen voor de rechtsstaat §3.1 Wat is democratie? §3.2 Politieke stromingen §3.3 Politieke partijen <i>Thema's Maatschappijleer Havo 6e ED</i>	B1, B2, B3 C1	90	Ja	20
	2.1	Schriftelijk	Parlementaire democratie & Strafrecht §3.5 De regering regeert §3.6 Het parlement controleert §2.3 Criminaliteit en opsporing §2.4 Rechtspraak en straffen <i>Thema's Maatschappijleer Havo 6e ED</i>	C1, C2, C3	45	Nee	15
	SE20	Praktische Opdracht	Politieke partij & Debat §3.1 t/m §3.6 §3.9 Internationale samenwerking <i>Thema's Maatschappijleer Havo 6e ED</i>	A1, A2 C1, C2, C3 E4	Nvt	Nee	20

	3.1	Praktische Opdracht	Pluriforme samenleving Column	A1 E1, E2, E3, E4	nvt	Nee	15
	SE30	Schriftelijk	Verzorgingsstaat §5.1 Wat is een verzorgingsstaat? §5.2 Ontwikkeling van de verzorgingsstaat §5.3 Onderwijs §5.4 Gezondheidszorg §5.5 Sociale zekerheid <i>Thema's Maatschappijleer Havo 6e ED</i>	D1, D2, D3, D4	90	Ja	20

Domeinen

Domein A Vaardigheden

Subdomein A1: Informatievaardigheden

Subdomein A2: Benaderingswijzen

Domein B Rechtsstaat

Subdomein B1: Vrijheidsrechten en plichten; het beginsel rechtsstaat

Subdomein B2: De praktijk van de rechtsstaat

Subdomein B3: Internationale vergelijking en internationale organisaties

Domein C Parlementaire democratie

Subdomein C1: Politieke rechten; de structuur van de democratie

Subdomein C2: De praktijk van de parlementaire democratie

Subdomein C3: Internationale vergelijking en internationale organisaties

Domein D Verzorgingsstaat

Subdomein D1: Geschiedenis van de verzorgingsstaat

Subdomein D2: Sociale rechten en plichten; kenmerken van een verzorgingsstaat

Subdomein D3: De praktijk van de verzorgingsstaat

Subdomein D4: Internationale vergelijking en internationale organisaties

Domein E Pluriforme samenleving

Subdomein E1: Geschiedenis van de pluriforme samenleving

Subdomein E2: Grondrechten die horen bij de pluriforme samenleving

Subdomein E3: De praktijk van de pluriforme samenleving

Subdomein E4: Internationale vergelijking en internationale organisaties

Natuurkunde

ED	code	Soort toets	Stofomschrijving	Domeinen	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
25/26	10	Schriftelijk (toetsweek)	Systematische Natuurkunde basisboek havo 4 Hoofdstuk 1 t/m 4.3	A, C1, H	135 min	ja	15
	20	Mondeling	Systematische Natuurkunde Keuzekatern 4 Horen en zien	B3*	135 min. (45 min per groep)	nee	1
	2.1	Praktische opdracht eigen ontwerp	Systematische Natuurkunde Keuzekatern 2 Technische automatisering	A,B1 B2 I1, I2 G2*	Meerdere dagdelen	nee	2
	30	Schriftelijk (toetsweek)	Systematische Natuurkunde basisboek Havo 4 Hoofdstuk 1 t/m 6	A, C, D, G1, H	135 min	ja	20
ED	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Domeinen	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
26/27	40	Schriftelijk (toetsweek)	Systematische Natuurkunde basisboek Havo 4 Hoofdstuk 1 t/m 6 Systematische Natuurkunde basisboek Havo 5 Hoofdstuk 8 en 9	A, B, C, D, G1, H 1	135 min	ja	30
	4.1	Ioniserde Stralen Practicum(ISP)	Systematische Natuurkunde basisboek Havo 5 Hoofdstuk 7 en 10	A,B1 B2 I1, I2	1 dagdeel	nee	2
	50	Schriftelijk (toetsweek)	Systematische Natuurkunde basisboek Havo 4 Hoofdstuk 1 t/m 6 Systematische Natuurkunde basisboek Havo 5 Hoofdstuk 8 t/m 11	A, C, D, E1, F, G1, H	135 min	ja	30

Domeinen

Domein A: Vaardigheden
 Subdomein A1: Informatievaardigheden gebruiken
 Subdomein A2: Communiceren
 Subdomein A3: Reflecteren op leren
 Subdomein A4: Studie en beroep
 Subdomein A5: Onderzoeken
 Subdomein A6: Ontwerpen
 Subdomein A7: Modelvorming
 Subdomein A8: Natuurwetenschappelijk instrumentarium
 Subdomein A9: Waarderen en oordelen

Subdomein A10: Kennisontwikkeling en -toepassing
 Subdomein A11: Technisch-instrumentele vaardigheden
 Subdomein A12: Rekenkundige en wiskundige vaardigheden
 Subdomein A13: Vaktaal
 Subdomein A14: Vakspecifiek gebruik van de computer
 Subdomein A15: Kwantificeren en interpreteren

Domein B: Beeld- en geluidstechniek
 Subdomein B1: Informatieoverdracht
 Subdomein B2: Medische beeldvorming
 Subdomein B3: Optica*

Subdomein D2: Functionele materialen

Domein C: Beweging en energie
 Subdomein C1: Kracht en beweging
 Subdomein C2: Energieomzettingen

Domein E: Aarde en heelal
 Subdomein E1: Zonnestelsel en heelal
 Subdomein E2: Aarde en klimaat*

Domein D: Materialen
 Subdomein D1: Eigenschappen van stoffen en materialen

Nederlands

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Domeinen	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
25/26	1.1	Schriftelijk	Spelling/ formuleren NN: Cursus 5Spelling/ cursus 7 formuleren	C	45 min	NEE	10
	10	Schriftelijk (toetsweek)	Literatuur analyse cursus 6.1 en 6.2 NN: Cursus Formuleren	C	90 min	JA	10
	2.1	Schriftelijk	Argumentatieve vaardigheden NN: Cursus 2 Argumenteren	A1/A2/D	90 min	NEE	5
	2.2	Schriftelijk	Debat & Betoog NN: Cursus Schrijven/Cursus Argumenteren	B/C/D	60 min	NEE	10
	20	Schriftelijk/ Mondeling (toetsweek)	Tekst analyse Cursus 1	A1/A2/A3	90 min	ja	10
	3.1	Schriftelijk	Literatuurdossier 4 titels	E1	n.v.t.	Nee	5
	30		Literatuurgeschiedenis cursus 6.3 t/m 6.6	E1/E2/E3/B	90 min	Ja	10
ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Domeinen	uur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
26/27	4.1	Schriftelijk/ mondeling	Presentatie literair thema (incl. literaire titels 5 en 6)	E1/E2/E2/B	8 min	Nee	5
	4.2	Schriftelijk	Schrijfvaardigheid synthesesetext Analyseren en interpreteren	A2/A3/C	90 min	nee	5
	40	Schriftelijk (toetsweek)	Leesvaardigheid Cursus eindexamen/ meer dan lezen	A1	135 min	Ja	10
	5.1	Schriftelijk	Poëzieanalyse	E1/E2/E3/A1 /A2	n.v.t.	Nee	5
	5.2	Handelingsdeel	Samenstelling literatuurdossier	A1/A2/D	n.v.t.	Nee	O/V/G

	50	Mondeling (toetsweek)	Mondeling examen literatuur Gesprek over 8 gelezen literaire werken + overige handelingsdelen. Literatuurgeschiedenis (zie syllabus) wordt bekend verondersteld. Let op: aan het mondeling examen kan pas deelgenomen worden als het leesdossier (5.4) voldoende is afgerond.	E1/E2/E3/B	20 min	Nee	15
--	----	--------------------------	---	------------	--------	-----	----

Domeinen

Domein A - Leesvaardigheid

A1: Analyseren en interpreteren

A2: Beoordelen

A3: Samenvatten

Domein B - Mondelinge taalvaardigheid

Domein C - Schrijfvaardigheid

Domein D - Argumentatieve vaardigheden

Domein E - Literatuur

E1: Literaire ontwikkeling

E2: Literaire begrippen

E3: Literatuurgeschiedenis

Onderzoeken & Ontwerpen

ED jaar	Cod e	Soort toets	Stofomschrijving	Domeinen	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
25/26	1.1	Project	Praktische opdracht: Dominochallenge	A145678, B124, C12345,	n.v.t.	Nee	10
	2.1	Project	Project 1, fase 1 Sprint 1 en sprint 2	A12345678, B1234, C123456, D*	n.v.t.	Nee	5
	2.2	Project	Project 1, fase 2 Product, verslag, presentatie en proces	A12345678, B1234, C123456, D*	n.v.t.	Nee	10
	2.2	Project	Keuzeproject 2, fase 2 Projectplan	A12345678, B1234, C123456, D*	n.v.t.	Nee	5
	3.1	Project	Keuzeproject 2, fase 2 Product, verslag, presentatie en proces	A12345678, B1234, C123456, D*	n.v.t.	Nee	15
	3.2	Project	Portfolio	C123	n.v.t.	Nee	5
ED jaar	Cod e	Soort toets	Stofomschrijving		Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
26/27	4.1	Project	Meesterproef fase 1 Projectplan	A12345678, B1234, C123456, D*	n.v.t.	Nee	10
	5.1	Project	Meesterproef fase 2 Product, verslag, presentatie en proces	A12345678, B1234, C123456, D*	n.v.t.	Nee	35
	5.2	Project	Portfolio	C123	n.v.t.	Nee	5

* Het subdomain D is afhankelijk van de keuze van de leerling, in de gehele bovenbouw van het vwo moeten minimaal drie van deze subdomeinen terugkomen

Domeinen

A: Algemene vaardigheden

A1: Informatievaardigheden gebruiken

A2: Communiceren

A3: Waarderen en oordelen

A4: Samenwerken

A5: Onderzoeken

A6: Ontwerpen

A7: Modelvorming

A8: Natuurwetenschappelijk instrumentarium

B: Denk- en werkwijzen van onderzoeken en ontwerpen

B1: Inventiviteit

B2: Projectmatig werken

B3: Ondernemend- en klantgerichtheid

B3: Kennisgerichtheid

C: Kernkwaliteiten

C1: Ontwikkelen als persoon en Professional

C2: Leren

C3: Kwaliteitsbewustzijn

C4: Projecten uitvoeren

C5: Kennis verwerven, selecteren en toepassen

C6: Werken in de werelden van betatechniek

D: Werelden van betatechniek

D1: Onderzoek en ontwerp in de wereld van Science & Exploration

D2: Onderzoek en ontwerp in de wereld van Water, Energie & Natuur

D3: Onderzoek en ontwerp in de wereld van Mobiliteit en Ruimte

D4: Onderzoek en ontwerp in de wereld van Voeding & Vitaliteit

D5: Onderzoek en ontwerp in de wereld van Market & Money

D6: Onderzoek en ontwerp in de wereld van Mens & Medisch

D7: Onderzoek en ontwerp in de wereld van Lifestyle & Design

Profielwerkstuk (5 HAVO)

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving		Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
26/27	1.1	Schriftelijk	Werkstuk (product en verslag) volgens de eisen zoals omschreven in het 'leerlingboekje pws havo 2026-2027' en beoordeeld volgens de 'rubrics havo pws 2026-2027'		80 uur	Ja, tot ten hoogste 5,5	75
	1.2	Mondeling	Presentatie van het product, zoals omschreven in het 'leerlingboekje pws havo 2026-2027' en en beoordeeld volgens de 'rubrics havo presentatie pws 2026-2027'.		15 minuten	Nee	25

Rekenen (5 HAVO, alleen voor de leerlingen die geen Wiskunde in het vakkenpakket hebben)

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	uur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
26/27	50	Schriftelijk	Getallen, Verhoudingen, Meten en Meetkunde en Verbanden	100 min.	Ja	100

Methode: Nu Rekenen 3F

Scheikunde

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Domeinen	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
25/26	10	Schriftelijk	Hoofdstuk 1: Atoombouw en periodiek systeem Hoofdstuk 2: Rekenen en meten Polaris Scheikunde 4 havo	A, B1, B2, B3, B5, C2, D1, D2, F4	135 min	Ja	10
	2.1	Praktische Opdracht	Zoutenpractica op basis van H4 Polaris Scheikunde 4 havo	A, C1, C2, D1, D2, G2	dagdelen	Nee	5
	20	Schriftelijk	Hoofdstuk 3: Moleculaire stoffen en koolwaterstoffen Hoofdstuk 4: Zouten Polaris Scheikunde 4 havo	A, B1, B2, B3, B4, C1, C2, C3	135 min	Ja	10
	3.1	Praktische Opdracht	Reactiekinetiekpractica op basis van H5 Polaris Scheikunde 4 havo	A, C6, D2	dagdelen	Nee	5
	30	Schriftelijk	Hoofdstuk 5: Reactiekinetiek Hoofdstuk 6: Oplossingen, zuren en basen Polaris Scheikunde 4 havo	A, B1, B2, C1, C2, C3, C4, C6, D1	135 min	Ja	10
ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving		Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
26/27	4.1	Praktisch opdracht	Titratiepracticum op basis van H6 en H9	A, C2, D2,	45 min	Ja	10
	40	Schriftelijk	Hoofdstuk 1 t/m 6 Polaris Scheikunde 4 havo Hoofdstuk 7: Industriële processen Hoofdstuk 9: Brandstoffen en redox Polaris Scheikunde 5 havo	A,B1, B2, B5, C2, C3, C5, C6, C7, D1, D2, D3, D4, E1, E2, E3, F1, F2, F3, F4, G2, G3, G4, G5	135 min	Ja	20
	5.1	Mondeling	Hoofdstuk 1 t/m 6 Polaris Scheikunde 4 havo Hoofdstuk 8: Biochemie Hoofdstuk 10: Polymeren Polaris Scheikunde 5 havo	A, B1, B2, B3, B4, B5, C1, C2, C4, C6, C8, D1, D3, D4, E1, E3, G1, G2	25 min	Ja	10
	50	Schriftelijk	Hoofdstuk 1 t/m 10 Polaris Scheikunde 4/5 havo	A, B1, B2, B3, B4, B5, C1, C2, C3, C6, C7, C8, D1, D3, E1, F1, F3, G1 en G2	135 min	Ja	20

Domeinen

A1: Informatievaardigheden gebruiken
A2: Communiceren
A3: Reflecteren op leren
A4: Studie en beroep
A5: Onderzoeken
A6: Ontwerpen
A7: Modelvorming
A8: Natuurwetenschappelijk instrumentarium
A9: Waarderen en oordelen
A10: Toepassen van chemische concepten
A11: Redeneren in termen van context-concept
A12: Redeneren in termen van structuur-eigenschappen
A13: Redeneren over systemen, verandering en energie
A14: Redeneren in termen van duurzaamheid
A15: Redeneren over ontwikkelen van chemische kennis
B1: deeltjesmodellen
B2: Eigenschappen en modellen
B3: Bindingen en eigenschappen
B4: Bindingen, structuren en eigenschappen
B5: Macroscopische eigenschappen
C1: Chemische processen
C2: Chemisch rekenen
C3: Behoudswetten en kringlopen
C4: Chemisch evenwicht
C5: Technologische aspecten
C6: Reactiekinetiek
C7: Behoudswetten en kringlopen
C8: Classificatie van reacties
D1: Chemische vakmethodes
D2: Veiligheid
D3: Chemische procesontwerpen
D4: Molecular modelling
E1: Kenmerken van innovatieve processen
E2: Duurzaamheid
E3: Innovatieve processen
F1: Industriële processen
F2: Procestechnologie en duurzaamheid
F3: Energieomzettingen

F4: Risico en veiligheid
F5: Kwaliteit en gezondheid
G1: Chemie van het leven
G2: Milieueisen
G3: Duurzame chemische technologie
G4: Groene chemie
G5: Ketenanalyse

Spaans

Methode: Paso Adelante

ED jaar	Code	Toetsvorm	Stofomschrijving	Domeinen	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
25/26	1.1	Schriftelijk	Idioom en grammatica: De kandidaat wordt getoetst op kennis van idioom van de Spaanse taal gericht op examenteksten en signaalwoorden (veelvoorkomende vraagstelling en handige zinnen).	A/D	45 min	Nee	5
	1.2	Schriftelijk	Schrijfvaardigheid: De kandidaat voert een schrijfp opdracht uit in het Spaans. Hierbij is het gebruik van woordenboeken NL/SP en SP/NL toegestaan.	D/F	90 min	Nee	5
	10	Schriftelijk	Leesvaardigheid: De kandidaat beantwoordt vragen over een aantal teksten op examenniveau (het niveau geborgd is havo) (examenblad.nl). Hierbij is het gebruik van woordenboeken NL/SP en SP/NL toegestaan.	B	90 min	Ja	10
	2.1	Mondeling	Gespreksvaardigheid: De kandidaat geeft een presentatie in de doeltaal aan de hand van een door de docent goedgekeurd onderwerp, daarna volgt er een gesprek in de doeltaal tussen leerling en docent.	C	15 min	Nee	5
	2.2	Schriftelijk	Idioom en grammatica: De kandidaat wordt getoetst op kennis van idioom van de Spaanse taal gericht op examenteksten en veelvoorkomende signaalwoorden, structuurwoorden en connectoren.	A/D	45 min	Nee	5
	20	Digitaal	Kijk- en Luistervaardigheid: De kandidaat luistert naar geluidsfragmenten en/of bekijkt beeldmateriaal in het Spaans en beantwoordt daarop gerichte vragen.	B	60 min	Nee	5
	3.1	Mondeling	Literatuur: Subdomein E1: Literaire ontwikkeling 7. Subdomein E2: Literaire begrippen (alleen vwo) 8. Subdomein E3: Literatuurgeschiedenis (alleen vwo) 9. Omschrijving: De kandidaat leest drie literaire werken en analyseert deze aan de hand van literaire begrippen en literaire stromingen in de vorm van een boekverslag. De kandidaat geeft drie presentaties twee over verschillende literaire tijdperken en één over een gedicht.	E	15 min	Nee	5
	30	Schriftelijk	Leesvaardigheid: De kandidaat beantwoordt vragen over een aantal teksten op examenniveau (het niveau geborgd is havo) (examenblad.nl). Hierbij is het gebruik van woordenboeken NL/SP en SP/NL toegestaan.	A	90 min.	ja	10

ED jaar	Code	Toetsvorm	Stofomschrijving	Domeinen	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
26/27	4.1	Schriftelijk	Idioom: De kandidaat wordt getoetst op kennis van idioom van de Spaanse taal gericht op examenteksten en signaalwoorden (veelvoorkomende vraagstelling en handige zinnen).	A/D	45 min	Nee	5
	4.2	Mondeling	Gespreksvaardigheid: De kandidaat geeft een presentatie in de doeltaal aan de hand van een door de docent goedgekeurd onderwerp, daarna volgt er een gesprek in de doeltaal tussen leerling en docent.	C	15 min	Ja	5
	40	Schriftelijk	Schrijfvaardigheid: De kandidaat voert een schrijfoopdracht uit in het Spaans. Hierbij is het gebruik van woordenboeken NL/SP en SP/NL toegestaan.	D/F	90 min	Nee	10
	5.1	Digitaal	Kijk- en Luistervaardigheid: (Cito) De kandidaat beantwoordt meerkeuzevragen over een aantal audio/videofragmenten in het Spaans.	B	60 min	Nee	5
	5.2	Schriftelijk	Idioom: De kandidaat wordt getoetst op kennis van idioom van de Spaanse taal gericht op examenteksten en veelvoorkomende signaalwoorden, structuurwoorden en connectors.	A/D	45 min	Nee	5
	50	Schriftelijk	Leesvaardigheid: De kandidaat beantwoordt vragen over een aantal teksten op examenniveau (het niveau geborgd is havo) (examenblad.nl). Hierbij is het gebruik van woordenboeken NL/SP en SP/NL toegestaan.	A	120	Ja	20

Domein A: Leesvaardigheid

Domein B: Kijk- en luistervaardigheid

Domein C: Gespreksvaardigheid

Domein D: Schrijfvaardigheid

Domein E: Literatuur

Domein F: Oriëntatie op studie en beroep.

Tekenen

ED jaar	Co de	Soort toets	Stofomschrijving	Domeinen	Duur van de toets	Herkans baar	Gewic ht
25/26	1.1	Praktisch	Thema: Stilleven, structuren en stofuitdrukking Technieken: Schetsen, potlood, inkt, krijt, verf etc.	B	nvt	nee	4
	1.2	Praktisch	Stilleven en zeggingskracht eindwerk	B	nvt	nee	3
	10	Schriftelijk (toetsweek)	Toets beeldaspecten uit Boek <i>Basis Beeldende Begrippen</i> Hoofdstuk 1: Algemene begrippen Hoofdstuk 2: Verschijningsvormen En basisstofomschrijving syllabus 1000-1400 / Kunstboek: Hoofdstuk 1.3: Grieken en 1.4: Romeinen Hoofdstuk 2.1: Middeleeuwen en 2.2: Byzantijnse kunst	A1, A2	90 min.	ja	3
	2.1	Praktisch	Thema: verbeelding, aan de hand van woord, verhaal of geluid Techniek/Ideevorming/Schetsen/Dummy/Moodboard/Onderzoek met verschillende materialen en technieken	B	nvt	nee	4
	2.2	Praktisch	Uitwerking eindwerk thema verbeelding	B	nvt	nee	4
	20	Schriftelijk (toetsweek)	Toets beeldaspecten uit <i>Basis Beeldende Begrippen</i> (herhaling hfdst. 1 t/tm 5) Hoofdstuk 3: Aspecten van de voorstelling Hoofdstuk 4: Aspecten van de vormgeving + herhaling hoofdstuk 1 + 2 <i>Basis Beeldende Begrippen</i> en basisstofomschrijving syllabus 1000-1400 en 1400 -1600/ Kunstboek: hoofdstuk 2.3: Romaans hoofdstuk 2.4: Gotiek Hoofdstuk 3.1: Renaissance Revolutie en 3.2: Renaissance	A1, A2	90 min	ja	4
	3.1	Praktisch	Thema: Dromen Onderzoek en ideevorming en uitwerking van eigen zelfstandig beeldend proces. Inclusief eindwerkstuk	B, C	nvt	nee	5
	3.2	Praktisch	Uitwerking eindwerk thema dromen	B, C	nvt	nee	5

	3.3	Schriftelijk	Reflectie op eigen werk en dat van een kunstenaar aan de hand van een beschouwingsschema	A1, A2	thuisopdracht	nee	4
	30	Schriftelijk (toetsweek)	Toets beeldaspecten/kunstbeschouwing uit <i>Basis Beeldende Begrippen</i> Hoofdstuk 5: Zeggingskracht Hoofdstuk 6: Functionaliteit + herhaling hoofdstukken 1 t/m 4 <i>Basis Beeldende Begrippen</i> Basisstofomschrijving syllabus 1600-1750 en 1780-1900/ <i>Kunstboek</i>: Hoofdstuk 3.4: Barok en 3.5 Rococo Hoofdstuk 3.6: Neoclassicisme Hoofdstuk 4.1: Negentiende eeuw Hoofdstuk 4.2: Romantiek	A1, A2	90 min.	ja	4

			Stofomschrijving	Domeinen	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
26/27	40	Schriftelijk (toetsweek)	Toets kunstbeschouwing en kunstgeschiedenis: Basisstofomschrijving syllabus 1780-1900 en 1900-1945/ <i>Kunstboek</i>: Hoofdstuk 4.3 Realisme Hoofdstuk 4.4 Arts and Crafts en Jugendstil Hoofdstuk 4.5 Impressionisme Hoofdstuk 4.6 Post-impressionisme Hoofdstuk 5.1 Modernisme Hoofdstuk 5.2 Expressionisme Hoofdstuk 5.1 Modernisme Hoofdstuk 5.2 Expressionisme Hoofdstuk 5.3 Kubisme Hoofdstuk 5.4 Futurisme en alle stof uit: <i>Basis beeldende begrippen</i> (herhaling)	A1, A2	90 minuten	ja	5
	5.1	Praktisch	Thema: <i>Ik & leven</i> Onderzoek en ideevorming en uitwerking van eigen zelfstandig beeldend proces, inclusief eindwerkstuk	B, C	nvt	nee	22
	5.2	Praktisch	Thema: <i>Kunst & leven</i> Onderzoek en ideevorming en uitwerking van eigen zelfstandig beeldend proces, inclusief eindwerkstuk	B, C	nvt	nee	22
	5.3	Mondeling	Presentatie thema: <i>kunst en leven</i> aan de hand van syllabus en thematisch lesmateriaal	A1, A2	15 min	nee	6

	50	Schriftelijk (toetsweek)	Toets kunstbeschouwing en kunstgeschiedenis: Basisstofomschrijving syllabus 1900-1945, 1945-1990, 1990 – heden / Kunstboek: Hoofdstuk 5.5 Constructivisme Hoofdstuk 5.6 De Stijl Hoofdstuk 5.7: Bauhaus Hoofdstuk 5.8: Functionalistische architectuur Hoofdstuk 5.10: Dadaïsme Hoofdstuk 5.11: Surrealisme Hoofdstuk 6.1: Postmodernisme en 6.2 postmodernistisch denken Hoofdstuk 6.3: Abstract expressionisme Hoofdstuk 6.5: Popart Hoofdstuk 6.8: Minimalisme Hoofdstuk 6.10: Happening en performance art en alle stof uit: <i>Basis beeldende begrippen</i> (herhaling)	A1, A2	90 minuten	ja	5
--	----	-----------------------------	---	--------	---------------	----	---

Domeinen:

A1: Beschrijven, onderzoeken en interpreteren (Vaktheorie)

A2: Beschouwen

B: Praktijk

C: Oriëntatie op studie en beroep

Wiskunde A

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Domeinen	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
25/26	1.1	Schriftelijk	Hoofdstuk 1 Rekenen en groei	A1, A2, A3, B1, B2, C1, C4	45	nee	5
	1.2	Handelingsdeel	Opdracht Excel <i>Moet voldoende worden afgerond</i>	A1, A2, A3, C1, E2, E5	NVT	NVT	V/G
	10	Schriftelijk	Hoofdstuk 2 De statistische cyclus	A2, E1, E2, E3, E4	90	nee	5
	2.1	Schriftelijk	Hoofdstuk 3 Lineaire verbanden	A3, B2, C2, C4	45	nee	5
	20	Schriftelijk	Hoofdstuk 3 Lineaire verbanden Hoofdstuk 4 Combinatoriek	A3, B2, B3, C2, C4	90	ja	10
	30	Schriftelijk	Hoofdstuk 5 Veranderingen Hoofdstuk 6 Formules en herleiden	A3, B2, C2, C3, D	135	ja	15
ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving		Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
26/27	40	Schriftelijk	Hoofdstuk 6 Formules en herleiden Hoofdstuk 7 Conclusies bij statistiek Hoofdstuk 9 Exponentiële verbanden	A2, A3, B2, C2, C3, C5, E2, E3, E4	135	ja	30
	50	Schriftelijk	Hoofdstuk 9 Exponentiële verbanden Hoofdstuk 10 Statistiek gebruiken Hoofdstuk 11 Formules en variabelen Hoofdstuk 12 Examentraining	A1, A2, A3, B2, C2, C4, C5, D, E1, E2, E3, E4	135	ja	30

Domeinen

A1: Algemene vaardigheden
A2: Profielspecifieke vaardigheden
A3: Wiskundige vaardigheden
B1: Rekenen
B2: Algebra
C1: Tabellen
C2: Grafieken, vergelijkingen en ongelijkheden
C3: Formules
C4: Lineaire verbanden
C5: Exponentiële verbanden
D: Verandering
E1: Presentaties van data interpreteren en beoordelen
E2: Data verwerken
E3: Data en verdelingen
E4: Statistische uitspraken doen
E5: Statistiek met ICT

Wiskunde B

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Domeinen	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
25/26	1.1	Schriftelijk	Hoofdstuk 1 Lineaire en kwadratische vormen	A2, A3, B1, B2, C2	45	nee	5
	10	Schriftelijk	Hoofdstuk 2 Veranderingen	A1, A2, A3, D1, D2, D3	90	nee	5
	2.1	Schriftelijk	Hoofdstuk 3 Meetkunde	A2, A3, C1, C2	45	nee	5
	20	Schriftelijk	Hoofdstuk 3 Meetkunde Hoofdstuk 4 Werken met formules	A2, A3, B1, B2, C1, C2	90	ja	10
	30	Schriftelijk	Hoofdstuk 5 Functies en vergelijkingen Hoofdstuk 6 De afgeleide functie	A2, A3, B1, B2, D2, D3, D4	135	ja	15
ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving		Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
26/27	40	Schriftelijk	Hoofdstuk 5 Functies en vergelijkingen Hoofdstuk 6 De afgeleide functie Hoofdstuk 7 Lijnen en cirkels Hoofdstuk 8 Goniometrische functies en vergelijkingen	A2, A3, B1, B2, B3, B4, C2, D1, D2, D3, D4	135	ja	30
	50	Schriftelijk	Hoofdstuk 9 Exponentiële en logaritmische functies Hoofdstuk 10 Meetkundige berekeningen Hoofdstuk 11 Verbanden en functies Hoofdstuk 12 Examentraining	A1, A2, A3, B1, B2, B3, C1, C2, D1, D2, D3, D4	135	ja	30

Domeinen

A1: Algemene vaardigheden
A2: Profielspecifieke vaardigheden
A3: Wiskundige vaardigheden
B1: Standaardfuncties
B2: Vergelijkingen en ongelijkheden
B3: Evenredigheidsverbanden
B4: Periodieke functies
C1: Afstanden en hoeken in concrete situaties
C2: Algebraïsche methoden
D1: Veranderingen
D2: Afgeleide functies
D3: Bepaling afgeleide functies
D4: Toepassing afgeleide functies